

14-03-2021

Epistlen skriver apostlen Paulus i sit andet brev til korintherne:

For husk, at den, der sår sparsomt, skal også høste sparsomt, og den, der sår rigeligt, skal også høste rigeligt. Men enhver skal give, som han har hjerte til – ikke vrangvilligt eller under pres, for Gud elsker en glad giver. Gud magter at give jer al nåde i rigt mål, så I altid i alle måder har nok af alt og endda overflod til at gøre godt – som der står skrevet: »Han strøede ud, han gav til de fattige, hans retfærdighed består til evig tid.« Og han, der forsyner sædemanden med udsæd og med brød til at spise, skal også forsyne jer rigeligt med udsæd, forøge det med mange fold og lade jeres retfærdighed bære rige frugter, så I får rigeligt af alt til al gavmildhed, og det en gavmildhed, som fører til taksigelse til Gud gennem os.

Andet Korintherbrev 9,6-11

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes:

Derefter tog Jesus over til den anden side af Galilæas Sø, Tiberias Sø. En stor folkeskare fulgte ham, fordi de så de tegn, han gjorde ved at helbrede de syge. Men Jesus gik op på bjerget, og dér satte han sig sammen med sine disciple. Påsken, jødernes fest, var nær. Da Jesus løftede blikket og så, at en stor skare kom hen imod ham, sagde han til Filip: »Hvor skal vi købe brød, så disse folk kan få noget at spise?« Men det sagde han for at sætte ham på prøve, for selv vidste han, hvad han ville gøre. Filip svarede ham: »Brød for to hundrede denarer slår ikke til, så de kan få bare en lille smule hver.« En af hans disciple, Andreas, Simon Peters bror, sagde til ham: »Der er en lille dreng her, han har fem bygbrød og to fisk; men hvad er det til så mange?« Jesus sagde: »Få folk til at sætte sig.« Der var meget græs på stedet. Mændene satte sig; de var omkring fem tusind. Så tog Jesus brødene, takkede og delte ud til dem, der sad der; på samme måde også af fiskene, så meget de ville have. Da de var blevet mætte, sagde han til sine disciple: »Saml de stykker sammen, som er tilovers, så intet går til spilde.« Så samlede de dem

sammen og fyldte tolv kurve med de stykker af de fem bygbrød, som var tilovers efter dem, der havde spist. Da folk havde set det tegn, han havde gjort, sagde de: »Han er sandelig Profeten, som skal komme til verden.« Jesus forstod nu, at de ville komme og tvinge ham med sig for at gøre ham til konge, og han trak sig atter tilbage til bjerget, helt alene.

Johannesevangeliet 6,1-15

Prædiken

I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, Amen!

Det er midfaste søndag.

Vi hører i dagens tekst om bispisningens under: 5000 mennesker bliver mætte af fem brød og to små fisk.

Det strider mod naturvidenskabens love, og mange vil derfor gerne læse teksten i overført betydning.

Jesus mætter en menneskemængde, og det kan man godt forstå ved at tolke brødet og fiskene som den næring, vi har allermost brug for: Den åndelige føde.

For mennesket lever ikke af brød alene, hedder det i bibelen. Og der er mange citater og historier om, hvordan vores frihed til at tænke og tro og tale er vigtigere end materiel velstand.

Vi ved også, at mennesker over hele kloden stadig sætter livet på spil, fordi Guds ord er så vigtigt for dem, at legemets behov må vige.

Iran, Nordkorea Myanmar, Kina, Sudan, og Saudi-Arabien – bare for at nævne nogle af de steder, hvor troende mindretal forfølges.

Somme tider skal man dog udfordre sig selv ved at lade teksten tale til os - uden på forhånd at have besluttet, hvad den vil sige os.

Det er nemlig nemt at tage Bibelen til sig, hvis man kan fortolke sig ud af enhver mærkværdighed eller provokation.

Der er en tendens til, at vi opfatter alt det besværlige i bibelen som noget symbolsk.

Når Jesus brødføder 5000 mennesker med en enkelt madpakke, som en lille dreng har fået med hjemmefra – så må vi læse det på en anden måde, siger vi. For det kan ikke lade sig gøre!

Nu vover jeg alligevel et øje.

Jeg kan ikke forklare Guds mirakler – men jeg kan prøve at vise, hvordan de er relevante for os i dag.

For en måned siden var det fastelavn. Dér spiste vi kager med flødeskum eller wienerbrød med syltetøj. Børnene fik måske også slik eller et fastelavnsris.

Nu er vi i den periode, der hedder fasten, og de færreste af os lider afsavn. Men sådan har det ikke altid været.

Indtil for 200 år siden brugte man tiden mellem fastelavn og påske til at faste. Der er nemlig 40 dage mellem fastelavn og påske (plus søndagene) og tanken var, at vi op til påske skulle efterligne Jesus' 40 dage i ørkenen. Han spiste ikke noget, og det går måske an, når man ikke laver andet end at tænke, men de fleste mennesker kan ikke tillade sig den luksus at stoppe op i 1½ måned og tænke sig om. De skal arbejde.

Derfor var fastelavn den sidste fest i en lang faste, hvor man spiste lidt og let. Man måtte ikke spise det dejlige fede svindekød, men måtte nøjes med lidt fisk til grøden.

Påskens sluttede så fasteperioden. Der blev serveret grøntsagssuppe (med mange vitaminer) skærtorsdag. Langfredagen kom med lidelser og afsavn, hvor man spiste rugmelsgrød. Og så kulminerede glæden påskesøndag, hvor folk smovsede i æg og – hvis man var heldig – hvidt brød.

Nu er vi midt i fasten, og vi hører Johannesevangeliets tekst om bispisningen. Forestil jer, at menigheden tidligere er kommet i kirken og har været småsultne. De har hørt om 5000 mennesker, der var samlede

langt uden for lands lov og ret – og disciplene havde ikke noget mad til dem.

Og så – med bare fem små brød og to fisk – sørger Jesus for, at alle får lige så meget de kan spise.

Det er et mirakel – og det er gået rent ind hos menigheden, der sad dernede på bænkene, hvor I nu sidder, med knurrende maver.

Vi har i dag svært ved at forstå, hvad det vil sige ikke at have noget at spise. De, som er gamle nok – de kan huske, hvordan der kunne være nød i familierne helt oppe i 1950'erne. Men herefter blev landet rigere, og den deciderede sult forsvandt.

Derfor kan vi sige, at vi i Danmark har haft rigeligt at spise i flere menneskealdre. Ikke altid mad af topkvalitet, og ikke altid vores livretter. Men vi har haft, så kun de færreste har prøvet at være nødt til at gå i seng på en tom mave.

Vores problem er ikke sult – snarere det modsatte.

Det er et privilegium at have nok – og det må vi ikke glemme.

Vores bibeltekst fortæller os, at Jesus kan brødføde os – helt konkret. Og det har været et håb og en trøst for vores forfædre.

Men det er et budskab, der har svært ved at finde genklang hos os, fordi vi har til dagen og vejen – og lidt til.

Som et morsomt eksempel kan jeg fortælle om et barn – hun var vel 10-12 år, da det udspillede sig – som hørte denne historie og helt uskyldigt spurgte, hvorfor de ikke bare ringede efter nogle pizzaer.

Ja – hvorfor ringer vi ikke bare efter en pizza i stedet for at vente på et mirakel?

Det kan man spørge om i mange situationer. Men når vi skal forstå dagens tekst, så er spørgsmålet ganske relevant. Og svaret vil for nogen være, at miraklet netop er den luksus, at vi har en telefon og et nummer

til pizzeriaet. Det kan man godt argumentere for. Vi har formået at tæmme vores egen grådighed så meget, at vi – til en vis grad – deler af vores overskud. Vi har i fællesskab skabt en rigdom i vores samfund, der stadig er lidt skævt fordelt, men hvor ingen behøver at dø af sult. Helt bogstaveligt.

Det er ikke en selvfølge. Mange lande i verden har ikke formået at tæmme den grådige og egoistiske abe, der befinder sig inde i os alle – og som vi vist hver især også kender på trods af vores velfærdssamfund. Så lad os glæde os over, at bespisningen i dag kan fungere med hjælp fra pizzamanden.

Jeg havde en anden oplevelse af bespisningens mirakel for et stykke tid siden, da jeg skulle bisætte en person her fra menigheden. En af de ting, som familien huskede i vores samtale, var den afdødes store gæstfrihed. Uanset hvad der fandtes i spisekammeret, var gæster altid velkomne ved bordet. Hun tryllede mad frem, og alle blev mætte. Det var et under – helt bogstaveligt – for som de fleste andre af den ældste generation havde der ikke altid været meget at give af. Men viljen til at give – den var der. Og så har Vorherre nok hjulpet til med kreative ideer og god husmorpraksis.

Jeg har også haft sådan nogle mennesker i mit liv, og de har været til velsignelse for alle, der kom i deres hjem. For alle blev draget ind i varmen og fællesskabet omkring dem.

Sådan nogle mennesker behøver ikke at faste for at følge i Vorherres fodspor. Han bredte selv armene ud og tog imod mennesker, der søgte ham – eller som han tilfældigvis mødte. Ligesom det menneske, jeg var med til at sige farvel til.

Vi er ikke helgener – nogen af os. Men vi kan godt i vores liv medvirke til at gøre verden bedre og venligere ved at gøre, hvad vi kan – hver fra vores plads.

Blandt de 5000 i ørkenen har der ganske givet været nogle, som i hjertet allerede havde sluttet sig til den lille skare af Jesus' tilhængere. Men der var også en hel masse, der bare kom af nysgerrighed. De ville se og høre den kendis, som folk talte om. Eller de ville helbredes for en sygdom, som lægerne ikke kunne kurere. Eller de ville måske bare deltage i håb om, at der faldt lidt af til dem – mad eller en mulighed for en hurtig forretning. Jesus lukkede ikke døren for nogen. Han uddelte ikke fisk og brød efter fortjeneste – alle fik, hvad de kunne spise.

Så selvom vi ikke kan trylle, og selvom vi ikke kan forklare, hvordan Gud gør, når han skaber sine mirakler, så kan vi lade os inspirere til at gøre det, som ligger inden for vores formåen.

Naturligvis kan det skabe noget godt at skrive under på en protest mod undertrykkelse i fjerne lande. Og først og fremmest er det også nemt. Derfor skal vi gøre det, når det føles rigtigt.

Men somme tider skal vi gå den besværlige vej og gøre det, som koster os arbejde og afsavn lige her og nu. Invitere den ensomme nabo til picnic i anlægget - med behørig afstand, forstås.

Eller lave en ekstra portion mad til den sky eneboer i opgangen.

Eller inddrage den besværlige tante i vores sociale bobbel i stedet for at bruge coronaen som undskyldning for at isolere hende endnu mere.

Vi ved selv, hvor vi kan gøre noget. Det handler bare om at komme i gang.